

OBLIKE IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA ZUNANJE POSLOVNO POROČANJE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri sestavljanju predračunskih in obračunskih izkazov, v katerih je predstavljeno oblikovanje poslovnega izida v določenem obdobju, značilno za gospodarski način razmišljanja; uporablja se za zunanje potrebe, lahko pa tudi za notranje potrebe. Povezan je z računovodskimi načeli 124, 127, 131 in 141 (Kodeks računovodskih načel, 1995). Obdeluje

- a) razvrščanje izkazov poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje,
- b) osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje,
- c) prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje,
- č) uskupinjevanje izkazov poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje in
- d) razkrivanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje.

Opredeljuje ključne pojme in vsebuje tudi pojasnila, ne ukvarja pa se z oblikami poročanja za davčne potrebe ali potrebe statistike.

Ta standard se opira na mednarodne računovodske standarde (MRS) 1 (spremenjen 1997), 14 (spremenjen 1997) in 34 (spremenjen 1998), zlasti pa 4. in 7. smernico Sveta Evropske skupnosti ter zakon o gospodarskih družbah. Glede vrednotenja v izkaz poslovnega izida zajetih postavk in dodatnega razkrivanja je povezan s slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 13-19 in z ustreznimi mednarodnimi računovodskimi standardi. Ker je ta temeljni računovodski izkaz lahko predračunski ali obračunski, je ta standard povezan še s SRS 20, 23, 30 in 33.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvami ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) in Uvodom v slovenske računovodske standarde (2002).

B. Standard

a) Razvrščanje izkazov poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje

25.1. Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja.

25.2. Izkaz poslovnega izida se sestavi za splošne ali posebne namene za potrebe zunanjega lahko pa tudi notranjega računovodskega poročanja. Od njegove vrste in narave podjetja sta odvisna obseg in razčlenitev postavk v njem.

b) Osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje

25.3. Izkaz poslovnega izida ima obliko stopenjskega zaporednega izkaza poslovnega izida.

25.4. Izkaz poslovnega izida je lahko sestavljen v eni izmed dveh stopenjskih oblik (različici I in II). Ta standard daje prednost obliki, ki jo obravnava kasneje, podjetje pa si izbere tisto, ki mu bolj ustreza tudi glede na njegove mednarodne stike.

25.5. Izkaz poslovnega izida po različici I ima pri vseh podjetjih ne glede na njihovo velikost osnovno razčlenitev v skladu z zahtevami zakona o gospodarskih družbah, dopolnjeno z nekaterimi dodatnimi postavkami in delno z določnejšimi, uveljavljenimi krajšimi strokovnimi izrazi, uporabljenimi v kontnem načrtu.

1. Čisti prihodki od prodaje
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)
5. Stroški blaga, materiala in storitev
 - a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala
 - b) Stroški storitev
6. Stroški dela
 - a) Stroški plač
 - b) Stroški socialnih zavarovanj (posebej izkazani stroški pokojninskih zavarovanj)
 - c) Drugi stroški dela
7. Odpisi vrednosti
 - a) Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih
 - b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih
8. Drugi poslovni odhodki
9. Finančni prihodki iz deležev
 - a) Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini razen v pridruženih podjetjih
 - b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih
 - c) Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)
10. Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev
 - a) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij
 - b) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do pridruženih podjetij
 - c) Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)
11. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev
 - a) Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij
 - b) Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do pridruženih podjetij
 - c) Drugi finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)
12. Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb
 - a) Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v podjetja v skupini razen v pridružena podjetja
 - b) Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v pridružena podjetja
 - c) Drugi prevrednotovalni finančni odhodki
13. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti
 - a) Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij
 - b) Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do pridruženih podjetij
 - c) Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti

14. Davek iz dobička iz rednega delovanja
15. Čisti poslovni izid iz rednega delovanja ($1 \pm 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8 + 9 + 10 + 11 - 12 - 13 - 14$)
16. Izredni prihodki
17. Izredni odhodki
 - a) Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala
 - b) Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala
18. Poslovni izid zunaj rednega delovanja ($16 - 17$)
19. Davek iz dobička zunaj rednega delovanja
20. Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah
21. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja ($15 + 16 - 17 - 19 - 20$)

Poslovni izid iz poslovanja se izračuna iz postavk

$1 \pm 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8$,

poslovni izid iz rednega delovanja iz postavk

$1 \pm 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8 + 9 + 10 + 11 - 12 - 13$,

celotni poslovni izid pa iz postavk

$1 \pm 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8 + 9 + 10 + 11 - 12 - 13 + 16 - 17$.

25.6. Izkaz poslovnega izida po različici II ima pri vseh podjetjih ne glede na njihovo velikost osnovno razčlenitev v skladu z zahtevami zakona o gospodarskih družbah, dopolnjeno z nekaterimi dodatnimi postavkami in delno z določnejšimi, uveljavljenimi krajšimi strokovnimi izrazi, uporabljenimi v kontnem načrtu.

1. Čisti prihodki od prodaje
2. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov (z amortizacijo) oziroma nabavna vrednost prodanega blaga
3. Kosmati poslovni izid od prodaje ($1 - 2$)
4. Stroški prodajanja (z amortizacijo)
5. Stroški splošnih dejavnosti (z amortizacijo)
 - a) Normalni stroški splošnih dejavnosti
 - b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih
 - c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih
6. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)
7. Finančni prihodki iz deležev
 - a) Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini razen v pridruženih podjetjih
 - b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih
 - c) Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)
8. Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev
 - a) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij
 - b) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do pridruženih podjetij
 - c) Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)
9. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev

- a) Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij
- b) Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do pridruženih podjetij
- c) Drugi finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)

10. Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb

- a) Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v podjetja v skupini razen v pridružena podjetja
- b) Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v pridružena podjetja
- c) Prevrednotovalni finančni odhodki pri drugih finančnih naložbah

11. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti

- a) Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij
- b) Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do pridruženih podjetij
- c) Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti

12. Davek iz dobička iz rednega delovanja

13. Čisti poslovni izid iz rednega delovanja ($1 - 2 - 4 - 5 + 6 + 7 + 8 + 9 - 10 - 11 - 12$)

14. Izredni prihodki

15. Izredni odhodki

- a) Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala
- b) Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala

16. Poslovni izid zunaj rednega delovanja ($14 - 15$)

17. Davek iz dobička, ustvarjenega zunaj rednega delovanja

18. Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah

19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja ($13 + 16 - 17 - 18$)

Poslovni izid iz poslovanja se izračuna iz postavk

$3 - 4 - 5 + 6$,

poslovni izid iz rednega delovanja iz postavk

$3 - 4 - 5 + 6 + 7 + 8 + 9 - 10 - 11$,

celotni poslovni izid pa iz postavk

$3 - 4 - 5 + 6 + 7 + 8 + 9 - 10 - 11 + 14 - 15$.

25.7. Teoretično možne postavke, ki pri posameznem podjetju ne prihajajo v poštev, se v uradni listini ne navajajo.

25.8. Za postavko 21 iz SRS 25.5 ali postavko 19 iz SRS 25.6. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja mora podjetje izkazati še postavke

22 oziroma 20 Preneseni dobiček / Prenesena izguba

23 oziroma 21 Zmanjšanje (sprostitvev) kapitalskih rezerv

24 oziroma 22 Zmanjšanje (sprostitvev) rezerv iz dobička ločeno po posameznih vrstah teh rezerv

25 oziroma 23 Povečanje (dodatno oblikovanje) rezerv iz dobička ločeno po posameznih vrstah teh rezerv

26 oziroma 24 Bilančni dobiček / Bilančna izguba (kot vsota čistega dobička / čiste izgube in ustreznih postavk 22 oziroma 20, 24 oziroma 22 in 25 oziroma 23).

Namesto v izkazu poslovnega izida lahko podjetje te podatke izkaže v dodatku k izkazu ali v dodatku izkazu gibanja kapitala.

25.9. Izkaz poslovnega izida prikazuje zneske v dveh stolpcih: v prvem uresničene podatke v obravnavanem obračunskem obdobju in v drugem uresničene v enakem prejšnjem obračunskem obdobju. Informacije za prejšnje obračunsko obdobje se ne preračunajo.

Za notranje računovodsko poročanje pa se lahko v prvem stolpcu izkazujejo načrtovani podatki za naslednje obračunsko obdobje in v drugem uresničeni v obravnavanem obračunskem obdobju ali v prvem uresničeni podatki v obravnavanem obračunskem obdobju in v drugem načrtovani za isto obdobje.

V izkazu poslovnega izida za medletno obdobje pa se zneski v stolpcu za obravnavano medletno obdobje v naslednjem stolpcu dopolnijo z nabiralnimi zneski za obravnavano poslovno leto do danega datuma ter spet v nadaljnjem stolpcu še s podatki za primerljiva medletna obdobja prejšnjega poslovnega leta.

c) Prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje

25.10. Osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida se prilagodi velikosti podjetja, dejstvu, da je obvladujoče ali odvisno podjetje, poročanju po odsekih in medletnemu poročanju.

25.11. Srednja in velika podjetja razčlenjujejo čiste prihodke od prodaje na prihodke, dodatno na prihodke, dosežene na domačem trgu, in prihodke, dosežene na tujem trgu. Podjetja, ki niso obvladujoča ali odvisna podjetja, v obrazcu izkaza poslovnega izida po različici I iz SRS 25.5 ne razčlenjujejo postavk od 9 do 13 oziroma po različici II iz SRS 25.6 postavk od 7 do 11.

25.12. Izkaz poslovnega izida za medletno obdobje je zgoščen, mora pa zajemati najmanj vsako skupino in podskupino iz zadnjega letnega izkaza poslovnega izida ter izbrana pojasnila, ki jih zahteva ta standard.

č) Uskupinjevanje izkazov poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje

25.13. Iz skupinskega izkaza poslovnega izida so izpuščene postavke finančnih prihodkov, dobljenih od povezanih podjetij, in finančnih odhodkov, danih povezanim podjetjem, ki so v različici I označeni z zaporednimi številkami 9a, 10a, 11a, 12a in 13a, v različici II pa z zaporednimi številkami 7a, 8a, 9a, 10a in 12a.

25.14. V skupinski izkaz poslovnega izida se vnesejo nove postavke čistega dobička, ki se nanašajo na manjšinske lastnike. Zato je v različici I in v različici II pred postavko 21 treba dodati odbitno postavko 20.a) Čisti poslovni izid manjšinskih lastnikov.

d) Razkrivanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje

25.15. Pojasnila k izkazu poslovnega izida vsebujejo a) informacije o podlagi za pripravo izkaza poslovnega izida in posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih; b) informacije, ki jih zahtevajo slovenski računovodski standardi in zakon o gospodarskih družbah ter niso predpisane v obrazcu izkaza poslovnega izida; pa tudi c) dodatne informacije, ki niso predpisane v obrazcu izkaza poslovnega izida, so pa za pošteno predstavitev potrebne.

25.16. Za vsa podjetja so obvezna pojasnila k izkazu poslovnega izida, ki jih kot takšna navaja zakon o gospodarskih družbah. Za podjetja, ki so zavezana reviziji, so obvezna tudi druga razkritja, ki jih navajajo slovenski računovodski standardi.

25.17. V zvezi z računovodskimi usmeritvami se v pojasnilih opisujejo a) podlage za merjenje gospodarskih kategorij v izkazu poslovnega izida; b) računovodske usmeritve, potrebne za pravilno razumevanje izkaza poslovnega izida; c) vrsta sprememb računovodskih usmeritev in računovodskih ocen ter razlog zanje pa tudi njihov znesek (če zneska ni mogoče izračunati, je treba to dejstvo razkriti) ter č) vrsta in znesek popravka bistvene napake.

25.18. V pojasnilih k izkazu poslovnega izida se, če niso predstavljeni drugod, predstavijo a) sedež in pravna oblika podjetja, b) narava poslovanja in najpomembnejše dejavnosti, c) ime obvladujočega podjetja ter č) število zaposlencev na koncu obračunskega obdobja ali njihovo povprečje v obračunskem obdobju.

25.19. V pojasnilih se razkrije možna izguba, ki še ni pripoznana kot odhodek in kot obveznost, ker nista izpolnjena pogoja, da je a) verjetno, da bodo prihodnji dogodki potrdili, da se bo po upoštevanju vseh možnih rešitev zmanjšala vrednost kakega sredstva ali da bo nastal kak dolg na dan bilance stanja, in b) da je znesek izgube mogoče razumno oceniti. Pri tem se zagotovijo informacije o vrsti možnega pojava in negotovih dejavnikih, ki bi lahko vplivali na prihodnji poslovni izid, ter ocena vrednostno izraženega učinka ali izjava, da taka ocena ni mogoča. Razkritje ni potrebno le, če je možnost izgube malo verjetna.

25.20. V pojasnilih se razkrije možni dobiček, če je verjetno, da bo dosežen, ne sme pa biti pripoznan kot prihodek ali kot sredstvo. Pri tem se zagotovijo informacije o vrsti možnega pojava in negotovih dejavnikih, ki bi lahko vplivali na prihodnji poslovni izid, ter ocena vrednostno izraženega učinka ali izjava, da taka ocena ni mogoča.

25.21. Poleg postavk, ki jih vsebujeta različici I in II izkaza poslovnega izida, se predstavita še posebej čisti dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, in posebej čisti dobiček, ki pripada prednostnim delničarjem. Čisti dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, se predstavi kot osnovni čisti dobiček in kot popravljeni čisti dobiček; zadnji se razlikuje od prvega za učinek, ki ga po plačilu davka povzročijo a) morebitne dividende za popravljalne možnostne navadne delnice, odštete pri izračunavanju prvega, b) obresti, pripoznane v obračunskem obdobju za popravljalne možnostne navadne delnice, in c) druge morebitne spremembe prihodkov ali odhodkov, izhajajoče iz zamenjave popravljalnih možnostnih navadnih delnic.

25.22. Podjetje mora predstaviti osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico za vse razrede navadnih delnic, povezane z različnimi pravicami do deleža v čistem dobičku obračunskega obdobja. Obe vrsti dobička mora predstaviti enako vidno za vsa predstavljena obračunska obdobja. Predstavitev je potrebna, celo če so razkriti zneski negativni (izguba na delnico).

25.23. Če se število uveljavljajočih se navadnih ali možnostnih navadnih delnic poveča zaradi izdaje brezplačnih delnic na podlagi prenosa rezerv v delniški kapital podjetja ali posebne premije obstoječim delničarjem ali razcepitve delnic oziroma zmanjša zaradi obratne razcepitve delnic, je treba popraviti izračun osnovnega in popravljenega čistega dobička na delnico za vsa predstavljena obračunska obdobja. Če pride do teh sprememb po dnevu bilance stanja, vendar pred objavo računovodskih izkazov, je podlaga za izračune na delnico za te pa tudi za vse morebitne računovodske izkaze za prejšnja obdobja novo število delnic. Če se v izračunih na delnico take spremembe števila delnic upoštevajo, je to treba razkriti. Poleg tega se osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico vseh prikazanih obdobj popravita za učinke a) bistvenih napak in popravkov, ki so posledice sprememb prikazanih računovodskih usmeritev, ter b) poslovnih združitvev, ki pomenijo združitvev kapitalskih deležev.

25.24. Razkrijejo se a) zneski, uporabljeni kot števci pri izračunavanju osnovnega in popravljenega čistega dobička na delnico, in uskladitev teh zneskov s čistim dobičkom ali čisto izgubo obračunskega obdobja ter b) tehtano povprečno število navadnih delnic, uporabljeno kot imenovalec pri izračunavanju osnovnega in popravljenega čistega dobička na delnico, in uskladitev teh imenovalcev med seboj.

25.25. Podjetje, ki se odloči za obliko izkaza poslovnega izida po različici I, mora v prilogi pojasniti stroške po funkcionalnih skupinah, kot so nabavna vrednost prodanega blaga in proizvodjalni stroški prodanih proizvodov, stroški prodajanja in stroški splošnih dejavnosti, vse z vštetiimi ustreznimi stroški amortizacije. Podjetje, ki se odloči za obliko izkaza poslovnega izida po različici II, pa mora v prilogi pojasniti stroške po vrstah, kot so nabavna vrednost prodanega blaga in materiala, stroški porabljenega materiala, stroški storitev, stroški plač, stroški socialnih zavarovanj (posebej stroški pokojninskih zavarovanj v pojasnilu), stroški amortizacije, prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih ter prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih.

25.26. Razkritja v zvezi s posameznimi kategorijami v izkazu poslovnega izida morajo ustrezati zahtevam, pojasnjenim v SRS 13-19.

25.27. Razkrijejo se vrste proizvodov in storitev v vsakem področnem odseku, o katerem se poroča, ter sestav vsakega območnega odseka, tako temeljnega kot dodatnega, o katerem se poroča, če to ni sicer razkrito v računovodskih izkazih ali drugod v računovodskem poročilu. To velja tudi za proizvode in storitve iz ustavljenega poslovanja.

25.28. Prihodki odseka iz poslov z drugimi odseki se merijo na podlagi, ki se uporablja pri določanju cen prenosov med odseki. Podlaga za določanje teh cen in vsaka sprememba v tej zvezi se razkrijeta.

25.29. Spremembe tistih računovodskih usmeritev, ki se uporabljajo pri poročanju po odsekih in pomembno vplivajo na informacije o odsekih, se razkrijejo. Takšno razkritje vsebuje vrste sprememb in razloge zanje, izjavo, da so primerjalne informacije preračunane ali da to ni izvedljivo, in denarno izraženi učinek sprememb, če ga je mogoče utemeljeno ugotoviti.

25.30. Pojasnila k medletnim računovodskim bilancam stanja morajo vsebovati a) izjavo, da so bile uporabljene iste računovodske usmeritve in metode kot v zadnjem letnem računovodskem izkazu, če je prišlo do sprememb, pa opisati njihovo vrsto in njihov znesek; b) pojasnilo o sezonski naravi in z njo povezani prodajni uspešnosti medletnega delovanja, c) vrsto in znesek sprememb ocen zneskov, o katerih se je poročalo v prejšnjih medletnih obdobjih istega poslovnega leta, ali ocen zneskov, o katerih se je poročalo v prejšnjih poslovnih letih, če takšne spremembe pomembno vplivajo na obravnavano medletno obdobje; č) prihodke in poslovne izide tistih področnih ali območnih odsekov, ki so glavno izhodišče za poročanje po odsekih; d) pomembne dogodke po koncu medletnega obdobja, ki niso bili izkazani v izkazih poslovnega izida za medletno obdobje.

25.31. Če se ocena zneska, sporočena za kako medletno obdobje, v zadnjem medletnem obdobju poslovnega leta pomembno spremeni, vendar se za takšno končno medletno obdobje ne objavi poseben izkaz poslovnega izida, se vrsta in znesek te spremembe ocene razkrijeta v pojasnilih k letnemu izkazu poslovnega izida za tisto poslovno leto.

C. Opredelitve ključnih pojmov

25.32. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in tako opredeliti ključne pojme.

- a) **Čisti prihodki od prodaje** so prodajne vrednosti prodanih količin, zmanjšane za popuste ob prodaji ali kasneje (na primer za blagajniške popuste) pa tudi za vrednost vrnjenih količin.
- b) **Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje** je razlika med njihovo vrednostjo na koncu poslovnega obdobja in njihovo vrednostjo na začetku poslovnega obdobja; če je njihova vrednost na koncu obdobja večja, ima sprememba pozitiven predznak, v nasprotnem primeru pa negativen predznak.

- c) **Drugi usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve** so proizvodi, ki jih ustvari podjetje, ali storitve, ki jih opravi podjetje, in nato zajame med svoja opredmetena osnovna sredstva ali neopredmetena dolgoročna sredstva. Ne morejo se pojavljati kot sestavni del zalog ali ponovno stroškov ali poslovnih odhodkov, na primer v zvezi z reklamiranjem. Ker v zvezi z usredstvenimi lastnimi proizvodi ali storitvami ni mogoče izkazovati dobička, jih je mogoče s kontov stroškov po stroškovnih nosilcih prenesti na ustrezne konte opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih dolgoročnih sredstev, zalog ali časovnih razmejitev tudi mimo prihodkov in odhodkov.
- č) **Prevrednotovalni poslovni prihodki** so poslovni prihodki od razlike po prevrednotenju opredmetenih osnovnih sredstev navzgor. Ta razlika se je do odtujitve takšnih gospodarskih kategorij izkazovala na kontu posebnih prevrednotovalnih popravkov kapitala.
- d) **Prevrednotovalni poslovni odhodki** so poslovni odhodki zaradi oslabitve poslovnih sredstev in kritja razlike po prevrednotenju poslovnih sredstev navzdol, razen pri opredmetenih osnovnih sredstvih, pri katerih je takšno razliko mogoče kriti v breme posebnih prevrednotovalnih popravkov kapitala, če so bila ista sredstva prej prevrednotena navzgor.
- e) **Prevrednotovalni finančni prihodki** so finančni prihodki od razlike po prevrednotenju dolgoročnih finančnih naložb in kratkoročnih finančnih naložb navzgor ter dolgoročnih dolgov in kratkoročnih dolgov navzdol. Ta razlika se je do odtujitve takšnih gospodarskih kategorij izkazovala na kontu posebnih prevrednotovalnih popravkov kapitala.
- f) **Prevrednotovalni finančni odhodki** so finančni odhodki zaradi okrepitve dolgoročnih dolgov in kratkoročnih dolgov ter zaradi oslabitve dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb. Izjema so tisti dolgoročni dolgovi in kratkoročni dolgovi ter dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe, ki so bili že prevrednoteni, kar je ustvarilo posebni prevrednotovalni popravek kapitala, iz katerega je mogoče kriti razliko.
- g) **Prevrednotovalni popravek poslovnega izida** je znesek zmanjšanja dobička zaradi splošnega prevrednotenja kapitala, da bi ohranil svojo kupno moč, merjeno v evrih. Le v izjemnih primerih je mogoče del splošnega prevrednotenja kapitala kriti v okviru prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev in dolgoročnih finančnih naložb.
- h) **Kosmati dobiček iz prodaje** je razlika med čistimi prodajnimi prihodki in nabavno vrednostjo ali proizvodjalnimi stroški prodanih količin, če so drugi manjši od prvih.
- i) **Kosmata izguba iz prodaje** je razlika med čistimi prodajnimi prihodki in nabavno vrednostjo ali proizvodjalnimi stroški prodanih količin, če so prvi manjši od drugih.
- j) **Dobiček iz poslovanja** je razlika med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki, če so drugi manjši od prvih.
- k) **Izguba iz poslovanja** je razlika med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki, če so prvi manjši od drugih.
- l) **Dobiček iz rednega delovanja** je razlika med rednimi prihodki in rednimi odhodki, če so drugi manjši od prvih.
- m) **Izguba iz rednega delovanja** je razlika je med rednimi prihodki in rednimi odhodki, če so prvi manjši od drugih.
- n) **Čisti dobiček iz rednega delovanja** je razlika med dobičkom iz rednega delovanja in obračunanim davkom iz tega dobička.
- o) **Čista izguba iz rednega delovanja** je seštevek izgube iz rednega delovanja in obračunanega davka iz dobička iz tega delovanja, lahko pa tudi razlika med obračunanim davkom iz dobička in dobičkom iz rednega delovanja, ki je manjši od prvega.

- p) **Izredni dobiček** je razlika med izrednimi prihodki in izrednimi odhodki, če so drugi manjši od prvih.
- r) **Izredna izguba** je razlika med izrednimi prihodki in izrednimi odhodki, če so prvi manjši od drugih.
- s) **Čisti dobiček poslovnega leta** je razlika med vsemi prihodki ter vsemi odhodki, prevrednotovalnim popravkom poslovnega izida in davki iz dobička, če so prvi večji od drugih.
- š) **Čista izguba poslovnega leta** je razlika med vsemi prihodki ter vsemi odhodki v poslovnem letu skupaj s prevrednotovalnim popravkom poslovnega izida in davki iz dobička, če so prvi manjši od drugih.
- t) **Kosmati donos od poslovanja** so poslovni prihodki, povečani za povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje ali zmanjšani za zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje.
- u) **Osnovni čisti dobiček navadnih delničarjev** je čisti dobiček, ki ne pripada prednostnim delničarjem.
- v) **Popravljeni čisti dobiček navadnih delničarjev** je čisti dobiček, ki ne pripada prednostnim delničarjem, popravljen za učinek, ki ga po plačilu davka povzročijo vse morebitne dividende za popravljalne možnostne navadne delnice, odštete pri izračunavanju čistega dobička za navadne delničarje, obresti, pripoznane v obračunskem obdobju za popravljalne možnostne navadne delnice, in vse druge morebitne spremembe prihodkov ali odhodkov, izhajajoče iz zamenjave popravljalnih možnostnih navadnih delnic.
- z) **Območni odseki** so sestavni deli podjetja, ki poslujejo na zemljepisnih območjih v posameznih državah ali skupinah držav, primernih okoliščinam njegovega delovanja.
- ž) **Področni odseki** so sestavni deli podjetja, ki izdelujejo različne proizvode (skupine sorodnih proizvodov) oziroma opravljajo različne storitve (skupine sorodnih storitev), ki se prodajajo predvsem kupcem zunaj podjetja.

Č. Pojasnila

25.33. V različici I izkaza poslovnega izida je sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje razlika, ki jo dobimo, če od vrednosti teh zalog na koncu poslovnega leta odštejemo vrednost teh zalog na začetku istega poslovnega leta.

25.34. Letni obračunski izkaz poslovnega izida se sestavi po uskladitvi postavk v poslovnih razvidih z ugotovitvami pri popisu sredstev in obveznosti do njihovih virov ob predpostavki, da gre za delujoče podjetje. V njem se ne upoštevajo zakonske določbe o opredeljevanju in merjenju posameznih postavk prihodkov in odhodkov kot sestavin ustrezne davčne prijave. V letnem izkazu poslovnega izida se upošteva le v njej obračunani znesek davkov iz dobička.

25.35. Podjetja razkrijejo v posebni razpredelnici prihodke po področnih in območnih odsekih ter stroške po funkcionalnih skupinah, kot so nabavna vrednost prodanega blaga in proizvodjalni stroški prodanih proizvodov, stroški prodajanja in stroški splošnih dejavnosti, vse z vštetimi ustreznimi stroški amortizacije.

25.36. Predračunski izkaz poslovnega izida je povzetek na podlagi upravljavskih odločitev načrtovanih prihodkov in odhodkov. Praviloma se sestavlja v enaki obliki kot ustrezni obračunski izkaz poslovnega izida.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

25.37. Ta standard je sprejel strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 21. septembra 2001. Minister za finance je dal soglasje k njemu. Podjetja, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati s 1. januarjem 2002, preostala podjetja pa s prvim poslovnim letom, ki se začne po tem datumu. Z uveljavitvijo tega standarda preneha veljati SRS 25 - Oblike izkaza uspeha (1994).